

er rigtig, og ifølge den har ogsaa den Capital, som Staten har staaende i Fabrikken, afgivet en passende Rente i de sidste Aar. Jovrigt troer jeg, at der i denne Sag vil kunne findes en Udvei, som maaskee kunde forsonde de forskjellige Anskuelser, naar man nemlig vedtog Lovforslaget, saaledes som det foreligger, men tilsviende en Paragraph, som sagde, at uagtet „Fabrikken skulde fortsættes i 3 Aar for Statens Regning, forsaavidt den ikke medførte Tab,“ skulde Regjeringen endog være bemyndiget og forpligtiget til at sælge den endogsaa i Løbet af denne Tid, hvis den kunde afhændes som Fabrik, for en Kjøbesum, som da nærmere vilde blive at fastsætte. Denne Kjøbesum vil ikke være vanskelig at udfinde, thi man kunde blot fastsætte den ved at vurdere de nærværende Eiendomme til den Værdi, som de efter al Sandsynlighed vilde have ved at sælges som Ikke-Fabrik, og da give denne Sum, som man saaledes udsandt, et vist Tillæg, som man meente der skulde betales af den, som vilde købe alle tilhørende Fabrikredskaber for at fortsætte Fabrikationen. Naar man vedtog Loven under den Form, vilde der, saavidt jeg skjønner, ikke være nogen væsentlig Risiko for Statskassen ved at fortsætte Fabrikationen, der vilde tværtimod være Udset til, at man, ved at have drevet den i nogle Aar med et heldigt Resultat, vilde kunne have etableret en virkelig begrundet gunstig Mening om denne Fabriks videre heldige Fortsættelse, saaledes at der kunde være Udset til, at man da kunde faae den drevet fremdeles for privat Regning, og man vilde have sikret sig imod, at nogen forbigaaende heldig Coniunctur til at sælge til en eller anden Kjøber, skulde være gaaet ubenyttet forbi.

Wilfens: Jeg seer for mit Vedkommende ikke, hvad der skulde være til Hinder for at man virkelig foranstaltede en Auction over Porcellainsfabrikken i Drift, og paa saadanne Betingelser, at man sikrede sig imod, at det Hele var en Speculation paa at tilintetgjøre Fabrikken, hvorved man, idetmindste af Billighedshensyn, vilde blive nødt til at fæste en Deel Folks Forsorgelse over paa Statskassen. Om ogsaa en saadan Auction ikke vilde lige-

frem føre til at man fik en Kjøber, vilde dog Hovedviemedet derved kunne opnaaes, idet en sliq Auction vilde være et overordentligt lestemt og iøiefaldende Middel til at tilkjendegive baade her og i Udlandet, at man virkelig var tilfunds at sælge Fabrikken, naar en solid Kjøber meldte sig med Bud underhaanden. En saadan Auction kunde tillige være et passende Middel til at vise, hvad det egentlig er for en Capital, der nu med Rette kan siges at stikke i Fabrikken. Jeg for mit Vedkommende antager nemlig ingenlunde, at man skal regne enhver Indtægt af Fabrikken, som overstiger Udgiften, for en Nettoindtægt; jeg mener ogsaa, at der virkelig er en Capital, som først skal forrentes, men jeg antager paa den anden Side, at man ikke skal udfinde denne Capital, ved at regne Summen med Renter og Renters Rente af hvad Fabrikken har kostet Staten i en Række af tidligere uheldige Aar. Jeg holder altsaa for, at en saadan Auction virkelig bør fastsættes, men tillige, at Fabrikken, indtil denne Auction er afholdt og indtil man efter dens Udfald bliver bekendt med hvad der skal ske med den, bør holdes i fuld Drift under gunstige Vilkaar, det vil sige, bør have Ret til med fuldkommen Frihed at bevæge sig paa sine egne Enemærker. Jeg har allerede tidligere gjort opmærksom paa, at den største Feil, som er ved Fabrikken, har man forsøgt efter Gyne at forstørre, den nemlig, at Administrationsomkostninger, der ikke efter deres Natur væsentlig kunne formindskes, concentreres paa en altsfor ringe Production. Vil man altsaa fremdeles binde Fabriksens Bestyrelse i denne Henseende, ved som hidtil at tvinge Fabrikken til, uagtet den ikke fordrer Tilfsud fra Statens Side, at holde sig selv i Gang, indtil dens Stjæbne var bestemt, igjennem en Production, indskrænket, jeg kunde næsten sige, til et Minimum, saa handler man meget daarligh, thi da forringer man den Vares Værdi, som man søger at sælge, og paadrager Staten, uden noget som helst Udbytte, større Udgifter, eller, om man vil, forskafter den ringere Indtægter, Alt efter det Standpunkt, hvorfra man betragter Sagen. Min Mening er altsaa, at man skal søge at sælge Fabrikken, men indtil den Tid lade den have frie Hænder, naturligtvis uden